

Nr. de ieșire: 2026/08-3 | Data: 30.08.2026

Domnului Vasile TOFAN
Prim-ministru al Republicii Moldova
Guvernul Republicii Moldova

PROPUNERI URGENTE PRIVIND DEFICITUL PERSONALULUI MEDICAL ÎN STOMATOLOGIE

rezidențiat, formare profesională, recunoașterea calificărilor și personal auxiliar

Spre examinare interinstituțională: Ministerul Sănătății; Ministerul Educației și Cercetării; Ministerul Finanțelor; Biroul politic de reintegrare; USMF „Nicolae Testemițanu”; colegiile medicale.

Stimate Domnule Prim-ministru,

Patronatul ACSTOPRIM propune măsuri care permit formarea, angajarea și menținerea legală în activitate a personalului medical necesar serviciilor stomatologice. Nu solicităm reducerea standardelor de siguranță. Solicităm ca statul să creeze rute reale, previzibile și verificabile de conformare înainte ca lipsa lor să ducă la blocarea dreptului de practică.

DECIZIA SOLICITATĂ

Guvernul să instituie, în termen de 90 de zile, un plan interinstituțional cu responsabili nominali și termene publice pentru: capacitatea de rezidențiat și perfecționare; recunoașterea sigură a calificărilor; calificările auxiliare cu efect rapid; și cadrul juridic necesar angajării lor legale.

I. Capacitatea de formare trebuie creată înaintea restricțiilor

Proiectul de lege nr. 269/2026 urmărește certificarea și trasabilitatea competențelor, obiective pe care le susținem. Problema este aplicarea unor restricții înainte ca nomenclatorul competențelor, registrul funcțional, metodele de evaluare, oferta de formare și procedura de contestare să fie efectiv disponibile.

- Examinarea finală a proiectului nr. 269/2026 să fie amânată cu 6-12 luni, până la existența infrastructurii reale de aplicare.
- Normele restrictive și sancționatorii să intre în vigoare numai după publicarea actelor subordonate, testarea registrului, existența rutelor de formare și o perioadă de informare/conformare de minimum 12 luni.
- Pentru medicii care activează legal, primul Card Profesional Național să fie eliberat prin verificare documentară, fără reevaluare de la zero; continuitatea activității să fie menținută dacă întârzierea nu este imputabilă solicitantului.
- Contestația administrativă specializată să fie soluționată în maximum 30 de zile și să suspende efectele deciziei, cu excepția unui risc grav și iminent pentru pacient.

II. Rezidențiat și perfecționări: acces real, nu refuz administrativ

Accesul la rezidențiat este limitat de numărul insuficient de locuri, grupe rare și criterii care se bazează preponderent pe media academică obținută cu mulți ani în urmă. În paralel, cursurile obligatorii sunt uneori puține, impredictibile sau inaccesibile. Medicul trebuie să poată corecta lipsurile, nu să fie exclus deoarece statul nu i-a creat o cale disponibilă.

- Grupe și sesiuni suplimentare de rezidențiat, inclusiv cu taxă, pentru medicii cu dosar complet și condiții minime îndeplinite; dacă nu există loc imediat, înmatriculare eşalonată într-un termen maxim previzibil, nu refuz.

- Pentru al doilea rezidențiat sau conversie profesională, selecția medicilor cu experiență să includă portofoliul clinic, formarea continuă și o probă teoretico-practică relevantă, nu doar media academică istorică.
- Calendar public unic al perfecționărilor obligatorii, depunere electronică a cererilor, termene clare și confirmare a înscrierii.
- Acreditarea mai multor furnizori - USMF, institute, asociații profesionale și clinici cu infrastructură adecvată - sub standarde unice și examen obiectiv.
- Recunoașterea portofoliului și a formărilor anterioare; completarea numai a lacunelor demonstrate și menținerea dreptului de practică pe durata rutei de conformare urmate efectiv.

III. Planificarea capacității după necesarul real

Planul anual de rezidențiat și perfecționare trebuie stabilit în baza cererilor eligibile depuse și a posturilor vacante confirmate atât de prestatorii publici, cât și de cei privați. Dacă există candidați eligibili și angajatori care au nevoie de specialiști, lipsa temporară a unei grupe nu trebuie să devină un refuz definitiv.

- Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Cercetării, USMF, colegiile medicale și prestatorii privați să centralizeze anual necesarul pe specialități, categorii de personal și regiuni.
- Rezultatul să fie public: capacitatea existentă, numărul de cereri eligibile, locurile suplimentare aprobate și termenul de deschidere a următoarei grupe.

IV. Recunoașterea calificărilor: simplificată, dar sigură

Republica Moldova trebuie să păstreze medicii formați local și să permită revenirea profesioniștilor cu experiență din diaspora, din alte state și din regiunea transnistreană. Recunoașterea simplificată nu înseamnă acceptare automată; înseamnă verificarea reală a competenței, în locul unei proceduri birocratice lungi și imprevizibile.

- Procedură digitală unică, listă exhaustivă de acte, termen legal de soluționare și drept de contestare.
- Verificarea autenticității actelor, examen profesional standardizat și evaluare practică.
- Stagiu supravegheat sau cursuri-punte doar pentru diferențele constatate, nu reluarea integrală și nediferențiată a formării.

V. Deficitul de personal auxiliar: soluții cu efect rapid și limite clare de siguranță

Programul universitar de Asistență medicală stomatologică este necesar pe termen lung, însă durează trei ani, iar planul de admitere 2026-2027 prevede doar 15 locuri - 5 bugetare și 10 cu taxă. Sunt necesare, în paralel, calificări scurte pentru activități limitate, efectuate numai în cadrul unei echipe și sub supraveghere.

V.1. Operator pentru reprocesarea și sterilizarea instrumentarului

- Program modular de câteva luni privind decontaminarea, curățarea, ambalarea, sterilizarea, trasabilitatea, depozitarea, indicatorii și raportarea neconformităților.
- Fără contact clinic cu pacientul și fără atribuții de diagnostic ori tratament; activitatea se desfășoară după proceduri scrise, sub responsabilul desemnat al prestatorului.

V.2. Asistent stomatologic la scaun - activitate nechirurgicală

- Program de 6-9 luni, cu practică în clinici autorizate: pregătirea cabinetului, instrumentelor și materialelor, aspirarea salivei, suport logistic și documentar.
- Activitate numai în prezența și sub supravegherea medicului, fără diagnostic, plan de tratament, prescripție, injecții, anestezie, manopere invazive, tratament independent sau chirurgie.
- Pentru chirurgia dento-alveolară și manoperele cu risc sporit rămâne necesară asistenta medicală calificată sau un modul avansat distinct.

V.3. Statut juridic și angajare legală

Pentru ca aceste calificări să nu rămână doar cursuri fără efect practic, solicităm aprobarea concomitentă a denumirilor ocupaționale, standardelor de pregătire, fișelor-tip de post, limitelor de competență și modului de supraveghere. Certificatul obținut trebuie să permită angajarea legală, strict în limitele atribuțiilor stabilite.

VI. Mecanism de implementare

- Un coordonator unic din Cancelaria de Stat și trei subgrupuri: (i) certificare, rezidențiat și perfecționări; (ii) recunoașterea calificărilor; (iii) personal auxiliar și standarde ocupaționale.
- Calendar de 90 de zile cu responsabili nominali, livrabile publice și ședință bilunară de progres.
- Participarea ACSTOPRIM, USMF, colegiilor medicale, autorităților competente și a reprezentanților regiunii transnistrene în subiectele relevante.
- Răspuns scris al Guvernului asupra fiecărei măsuri și indicarea instrumentului normativ ori administrativ prin care va fi implementată.

Cu respect,

Mihail CEROPITA

Președinte

Patronatul Alianța Clinicilor Stomatologice Private din Republica Moldova „ACSTOPRIM”

Document pregătit pentru semnare electronică.